ADMINISTRATĪVĀ APGABALTIESA

Lietas Nr.A420136920
Lietas arhīva Nr. AA43-0461-21/13
ECLI:LV:ADAT:2021:0716.A420136920.14.S

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2021.gada 16.jūlijā

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnese referente Sanita Kanenberga,
tiesneses Inga Juhņeviča-Knoka un Indra Meldere

piedaloties pieteicējam /pers. C/, viņa pārstāvim /pers. D/, kā arī atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes – Nodrošinājuma valsts aģentūras – pārstāvei /pers. E/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. C/ pieteikumu par Nodrošinājuma valsts aģentūras 2019.gada 27.decembra lēmuma Nr.1.3.2-02/8856 atcelšanu daļā, ar kuru uzlikts pienākums segt izņemtā transportlīdzekļa pieņemšanas glabāšanā un glabāšanas izdevumus, sakarā ar /pers. C/ apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2020.gada 19.novembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Nodrošinājuma valsts aģentūra (turpmāk – aģentūra), pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – Kodekss) 257.panta pirmo daļu, 2019.gada 30.martā pieņēma glabāšanā administratīvā pārkāpuma lietā Nr.PC250834 izņemto transportlīdzekli *VW Golf* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ (turpmāk – transportlīdzeklis).

Ar Kurzemes rajona tiesas 2019.gada 28.maija spriedumu lietā Nr.169026619 pieteicējs /pers. C/ atzīts par vainīgu Kodeksa 149.^{15}panta ceturtajā daļā, 149.^{5}panta ceturtajā daļā un 175.pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā un sodīts ar administratīvo arestu un naudas sodu, atņemot transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz četriem gadiem. Ar minēto spriedumu nolemts izņemto transportlīdzekli atdot īpašniekam, likumīgajam turētājam vai īpašnieka pilnvarotai personai pēc piemērotā naudas soda nomaksas.

[2] 2019.gada 27.septembrī aģentūras Izņemto lietu, piedziņas un materiālās apgādes departamenta Piedziņas nodaļa pieņēma lēmumu Nr.1.1.2-02/6849 (turpmāk – sākotnējais lēmums), ar kuru pieteicējam noteikts pienākums segt izdevumus 1615,33 *euro* apmērā par transportlīdzekļa nogādāšanu glabāšanā un glabāšanu.

Nepiekrītot sākotnējam lēmumam, pieteicējs to apstrīdēja.

[3] Ar aģentūras direktora 2019.gada 27.decembra lēmumu Nr.1.3.2-02/8856 (turpmāk – pārsūdzētais lēmums) sākotnējais lēmums atcelts un pieteicējam noteikts pienākums segt transportlīdzekļa pieņemšanas glabāšanā un glābšanas izdevumus 1392,72 *euro* apmērā.

Pārsūdzētais lēmums pamatots ar turpmāk minēto.

[3.1] Aģentūrai ir tiesības prasīt pieteicējam segt izdevumus par transportlīdzekļa nodošanu glabāšanā un glabāšanu, pamatojoties uz Kodeksa 257.panta astoto daļu un Kurzemes rajona tiesas 2019.gada 28.maija spriedumu. Aģentūras kompetence, pieņemot glabāšanā un glabājot administratīvā pārkāpuma lietā izņemto transportlīdzekli, noteikta Ministru kabineta 2010.gada 7.decembra noteikumos Nr.1098 „Noteikumi par rīcību ar administratīvo pārkāpumu lietās izņemto mantu un dokumentiem" (turpmāk – noteikumi Nr.1098).

[3.2] Saskaņā ar aģentūras un SIA „A.K.7" 2018.gada 29.novembrī noslēgtā pakalpojuma līguma 2.pielikumu maksa par transportlīdzekļu, kuru pilna masa ir līdz 3,5 t, pārvietošanu no 51 km un vairāk ir 3,60 *euro*/km un pievienotās vērtības nodoklis. SIA „A.K.7" transportlīdzekli nogādāja glabāšanai no izņemšanas vietas (/vieta B/ pagasts, /vieta C/ novads) uz glabāšanas vietu (/adrese, vieta D/), kas atbilstoši 2019.gada 30.marta transportlīdzekļa pieņemšanas un nodošanas aktā Nr.118832 norādītajam ir 91 km attālums. Līdz ar to izdevumi par transportlīdzekļa nogādāšanu glabāšanai, aprēķinot

atbilstoši noteikumu Nr.1098 73.punktam, ir 396,40 *euro* (91 x 3,60 + pievienotās vērtības nodoklis 21 %).

[3.3] Ņemot vērā noteikumu Nr.1098 74.3.apakšpunktā noteikto, ir pamatoti piedzīt transportlīdzekļa glabāšanas izdevumus par laika posmu no transportlīdzekļa pieņemšanas dienas (2019.gada 30.marta) līdz dienai, kad tika pieņemts lēmums par transportlīdzekļa atdošanu, tam pievienojot mēnesi (laiks, kas tiek dots transportlīdzekļa pārņemšanai līdz tā realizācijas procesa uzsākšanai 2019.gada 27.jūnijā), kas ir 90 diennaktis, tam pievienojot laika periodu no rīkojuma pieņemšanas par transportlīdzekļa realizāciju vai iznīcināšanu, līdz dienai, kad transportlīdzeklis tiek realizēts vai iznīcināts, tas ir, no 2019.gada 2. līdz 25.jūlijam (23 diennaktis), kas kopā ir 113 diennaktis.

Aģentūras ieskatā pieteicēja gadījumā ir piemērojams noteikumu Nr.1098 4.pielikuma 1.1.2.apakšpunkts redakcijā, kas ir spēkā no 2019.gada 17.augusta, un nosaka, ka izņemtā transportlīdzekļa glabāšanas izdevumi vienā diennaktī ir 9,41 *euro*. Līdz ar to izdevumi par transportlīdzekļa glabāšanu ir 1063,33 *euro* (113 dienas x 9,41 *euro*).

[3.4] Kopējo izdevumu apmēru 1392,72 *euro* veido izdevumi par transportlīdzekļa nogādāšanu glabāšanai 396,40 *euro* un izdevumi par tā glabāšanu 1063,33 *euro*, no kuriem atskaitīti ieņēmumi no transportlīdzekļa realizācijas 67,01 *euro* apmērā.

[3.5] Pieteicēja iebildumi par dubultās nesodīšanas principa pārkāpumu ir nepamatoti, jo izdevumi, kas radušies saistībā ar administratīvā pārkāpuma lietā izņemtā transportlīdzekļa pārvietošanu un glabāšanu, nekādā ziņā nav piešķirami soda veidam.

[4] Pieteicējs vērsās Administratīvajā rajona tiesā ar pieteikumu par pārsūdzētā lēmuma atcelšanu daļā, ar kuru noraidīts viņa apstrīdēšanas iesniegums un uzlikts pienākums segt izdevumus 1392,72 *euro* apmērā.

Pieteikumā norādīts turpmākais.

[4.1] Senāta 2016.gada 11.marta spriedums lietā Nr.SKA-44/2016 bija pagrieziens lietu par transportlīdzekļu glabāšanas izdevumu pamatotību izskatīšanā. Minētajā spriedumā Senāts norādīja, ka transportlīdzekļa glabāšanas izdevumiem vajadzētu atbilst faktiskajām izmaksām un ir jāvērtē, vai noteikumu Nr.1098 pielikumā norādītais tarifs atbilst faktiskajām izmaksām, un, ja konstatējama būtiska atšķirība, vai pastāv objektīvs pamats šādai atšķirībai. Pieteicējam pastāv šaubas par jaunā tarifa (9,41 *euro* diennaktī) aprēķinu veidojošo pozīciju attiecināmību un objektivitāti, aprēķinot izdevumus katrā konkrētā gadījumā.

[4.2] Kaut arī aģentūra ir norādījusi, cik izmaksā transportlīdzekļa pārvietošana 2018.gada 29.novembra ar SIA „A.K.7" noslēgtā pakalpojuma līguma ietvaros, tomēr par faktiskajiem glabāšanas izdevumiem nekas nav norādīts. Arī aģentūras mājaslapā publicēts tikai pats līgums, bet ne tā pielikumi.

[4.3] Aģentūra ir atstājusi bez ievērības pieteicēja argumentu, kas pamatots ar Satversmes tiesas 2018.gada 14.decembra sprieduma lietā Nr.2018-09-0103 14.3.apakšpunktu, ka piedzenamo izdevumu apmērs samazināms arī tā iemesla dēļ, ka nebija obligāti nepieciešams izņemt konkrēto transportlīdzekli, arī pēc tam vairs nebija nekādu objektīvu iemeslu transportlīdzekļa glabāšanas turpināšanai un neatdošanai. Transportlīdzekļa glabāšana pēc tā izņemšanas bija nelietderīga un nesamērīga. Senāts 2019.gada 18.aprīļa spriedumā lietā Nr.SKA-112/2019 ir norādījis, ka šie apstākļi ir jāvērtē.

[5] Aģentūra paskaidrojumā Administratīvajai rajona tiesai pieteikumu lūdz noraidīt, pamatojoties uz pārsūdzētajā lēmumā minēto.

Papildus norāda, ka viena transportlīdzekļa vidējās uzturēšanas izmaksas tiek aprēķinātas, ņemot vērā izmaksas, kas attiecas gan uz stāvlaukumu uzturēšanu, gan pie komersantiem glabāto transportlīdzekļu izmaksas, gan tiešās un netiešās administrācijas izmaksas, kurās iekļauts nodarbināto laika patēriņš viena transportlīdzekļa lietas apstrādei un tam patērētie resursi. Aprēķina metodika tika apstiprināta 2019.gada 13.augustā, pieņemot grozījumus noteikumos Nr.1098.

Vidējās uzturēšanas izmaksas par vienu transportlīdzekli tiek aprēķinātas, ņemot vērā aģentūras stāvlaukumu uzturēšanas izdevumus, kas attiecas tikai uz administratīvo pārkāpumu lietās izņemto transportlīdzekļu glabāšanu (tas ir, nekustamā īpašuma nodoklis, videonovērošanas sistēmas uzturēšana, elektroenerģija, stāvlaukumu nolietojums, teritorijas uzkopšana, apsardzes pakalpojumi, veiktie remontdarbi, namu pārziņa un uzskaitvežu atalgojums, dalot ar dienu skaitu, cik ilgi transportlīdzeklis tika glabāts). Uzturēšanas izdevumi par vienu diennakti aģentūras stāvlaukumos ir 7,52 *euro*, savukārt vidējās izmaksas par transportlīdzekļu glabāšanu komersantu stāvlaukumos ir 5,35 *euro* par diennakti. Līdz ar to kopā vidējās uzturēšanas izmaksas par vienu diennakti vienam transportlīdzeklim ir 6,18 *euro* (5,35 *euro* x 8 komersantu stāvlaukumi + 7,52 *euro* x 5 aģentūras stāvlaukumi / stāvlaukumu kopsumma).

Tiešo administratīvo izmaksu aprēķins tiek veidots, ņemot vērā tiešo dokumentu apstrādes procesu, saņemot transportlīdzekli (tas ir, dokumentu apstrāde un sagatavošana, kā arī lēmumu un paziņojumu nosūtīšana transportlīdzekļa īpašniekam). Tiešās administratīvās izmaksas vienam transportlīdzeklim ir 14,68 *euro*, savukārt izmaksas uz vienu diennakti ir 0,89 *euro* (tiešās administrācijas izmaksas tiek dalītas ar diennakšu skaitu, cik ilgi vidēji glabājas viens transportlīdzeklis, kas ir 16,6).

Netiešajās administratīvajās izmaksās ietilpst izņemto transportlīdzekļu dokumentu aprite, rēķinu sagatavošana un citām darbībām iesaistīto darbinieku noslodzes, saimniecisko lietu izmaksas, administratīvās izmaksas par ēkām, kur atrodas aģentūras direktors, grāmatveži un jurists. Visas izmaksas ir ņemtas proporcionāli tieši šo funkciju veikšanai, tas ir, izņemto transportlīdzekļu glabāšanas nodrošināšanai. Netiešās izmaksas vienam transportlīdzeklim ir 38,83 *euro*, savukārt izmaksas uz vienu diennakti ir 2,34 *euro* (netiešās administrācijas izmaksas tiek dalītas ar diennakšu skaitu, cik ilgi vidēji glabājas viens transportlīdzeklis, kas ir 16,6).

Ņemot vērā minēto, glabāšanas izmaksas 9,41 (6,18 + 0,89 + 2,34) *euro* diennaktī atbilst faktiskajām izmaksām.

[6] Administratīvajā rajona tiesā saņemti pieteicēja papildu paskaidrojumi, kuros norādīts turpmākais.

[6.1] Pieteicēja gadījumā tarifs 9,41 *euro* diennaktī neatbilst faktiskajiem glabāšanas izdevumiem. Atbilstoši SIA „A.K.7", kas ir faktiskais glabātājs, finansiālajam piedāvājumam, kas ietverts pakalpojuma līgumā, faktiskās glabāšanas izmaksas ir 524 *euro* (5 *euro* x 31 diena + 4,5 *euro* x 82 dienas). Tāpat aģentūras norādītās tiešās administratīvās izmaksas par vienu transportlīdzekli 14,68 *euro* un netiešās administratīvās izmaksas 38,83 *euro* arī uzskatāmas par faktiskajām izmaksām vienam transportlīdzeklim. Piemērojot aģentūras norādītās tiešās un netiešās administratīvās izmaksas attiecīgi 0,89 *euro* un 2,34 *euro* par diennakti, tiek veikta vairākkārtīga pārmaksa. Līdz ar to, pieskaitot transportlīdzekļa pārvietošanas izdevumus, nav pamata izdevumus par transportlīdzekļa pārvietošanu un glabāšanu aprēķināt vairāk par 973,91 (524 + 14,68 + 38,83 + 396,40) *euro*.

[6.2] Atbilstoši Satversmes tiesas 2018.gada 14.decembra spriedumā lietā Nr.2018-09-0103 izteiktajām atziņām Valsts policijai, aģentūrai vai tiesai, kas izskata administratīvā pārkāpuma lietu, patstāvīgi, negaidot atgādinājumu, jāvērtē, vai transportlīdzekļa izņemšana un pēc tam glabāšana ir objektīvi nepieciešama, kas pieteicēja gadījumā nav darīts. Kodeksa 257.panta pirmā daļa neparedz obligātu transportlīdzekļa izņemšanu, kolīdz tiek sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols. Turklāt pieteicējs nav transportlīdzekļa īpašnieks vai turētājs, nepazīst šīs personas, līdz ar to nevarēja transportlīdzekli atgūt.

[7] Ar Administratīvās rajona tiesas 2020.gada 19.novembra spriedumu pieteikums apmierināts daļēji, atceļot pārsūdzēto lēmumu tā pārsūdzētajā daļā, ar kuru pieteicējam uzlikts pienākums segt transportlīdzekļa glabāšanas izdevumus 375,78 *euro*.

Spriedums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[7.1] Lietā ir strīds par to, vai pieteicējam ir pienākums segt transportlīdzekļa nogādāšanas glabāšanā un glabāšanas izdevumus pārsūdzētajā lēmumā norādītajā apmērā.

[7.2] Pārsūdzētais lēmums pamatots ar Kodeksa un noteikumu Nr.1098, kas nosaka kārtību, kādā tiek segti ar administratīvā pārkāpuma lietā izņemtās mantas nodošanu glabāšanā, glabāšanu vai iznīcināšanu saistītie izdevumi (*zaudējuši spēku 2020.gada 1.jūlijā*), normām.

Atbilstoši Administratīvās atbildības likuma pārejas noteikumu 1.punktam ar Administratīvās atbildības likuma spēkā stāšanos (2020.gada 1.jūlijā) spēku zaudē Kodekss. Savukārt šī likuma pārejas noteikumu 2.punktā noteikts, ka procesuālās darbības, kas līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai uzsāktas saskaņā ar Kodeksu, tiek arī pabeigtas Kodeksā noteiktajā kārtībā. Kodeksa normas piemērojamas līdz attiecīgās administratīvā pārkāpuma lietvedības stadijas pabeigšanai (lietvedība iestādē, tiesā vai izpilde).

Ministru kabineta 2020.gada 30.jūnija noteikumi Nr.413 „Noteikumi par rīcību ar administratīvo pārkāpumu lietās izņemto mantu un dokumentiem" (turpmāk – noteikumi Nr.413) stājās spēkā vienlaikus ar Administratīvās atbildības likumu. Noteikumu Nr.413 83.punkts noteic, ja lēmums administratīvā pārkāpuma lietā ir pieņemts saskaņā ar Kodeksu, izdevumu apmēru, kas radušies sakarā ar administratīvā pārkāpuma lietā izņemtās mantas un dokumentu nodošanu glabāšanā, glabāšanu un iznīcināšanu, nosaka un piedziņu veic saskaņā ar Kodeksu un noteikumiem Nr.1098 līdz 2021.gada 31.decembrim.

[7.3] Saskaņā ar Kodeksa (*šeit un turpmāk tiesību normas redakcijā, kas bija spēkā pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas laikā*) 257.panta pirmo daļu izņemtās mantas un dokumentus līdz brīdim, kad stājas spēkā lēmums administratīvā pārkāpuma lietā, institūcijas (amatpersonas), kurām ir tiesības izņemt mantas un dokumentus, nodod tās glabāšanā Ministru kabineta noteiktajā kārtībā. Savukārt saskaņā ar minētā panta astoto daļu persona, kurai uzlikts administratīvais sods, Ministru kabineta noteiktā kārtībā un apmērā sedz izdevumus, kas radušies sakarā ar administratīvā pārkāpuma lietā izņemtās mantas un dokumentu nodošanu glabāšanā, glabāšanu un iznīcināšanu.

Atbilstoši minētajam deleģējumam Ministru kabinets izdeva noteikumus Nr.1098, nosakot kārtību, kādā tiek segti ar administratīvā pārkāpuma lietā izņemtās mantas nodošanu glabāšanā, glabāšanu vai iznīcināšanu saistītie izdevumi.

Atbilstoši noteikumu Nr.1098 71.punktam persona, kurai administratīvā pārkāpuma lietā ir piemērots sods, sedz izdevumus, kas radušies sakarā ar administratīvā pārkāpuma lietā izņemtās mantas vai dokumenta nodošanu glabāšanā, glabāšanu vai iznīcināšanu. Šo noteikumu 72.punkts paredz, ka izdevumu apmēru par izņemtās mantas glabāšanu nosaka saskaņā ar šajos noteikumos noteikto izdevumu apmēru par administratīvā pārkāpuma lietā izņemtās mantas glabāšanu vai iznīcināšanu (4.pielikums). Savukārt šo noteikumu 73.punkts noteic, ja ar izņemtās mantas vai dokumenta nodošanu glabāšanā, glabāšanu vai iznīcināšanu saistīto izdevumu apmērs nav minēts šo noteikumu 4.pielikumā, to aprēķina atbilstoši faktiskajām izmaksām.

Izdevumu apmērs par transportlīdzekļa nogādāšanu glabāšanā nav ietverts noteikumu Nr.1098 4.pielikumā. Līdz ar to izdevumu apmērs nosakāms atbilstoši faktiskajām izmaksām.

Atbilstoši minētajam tiesiskajam regulējumam pieteicējam kā personai, kurai uzlikts administratīvais sods, ir pienākums segt aģentūrai radītos izdevumus saistībā ar izņemto transportlīdzekli.

[7.4] Ar pārsūdzēto lēmumu pieteicējam noteikts pienākums apmaksāt transportlīdzekļa nogādāšanas glabāšanā izdevumus 396,40 *euro* apmērā.

No lietas materiāliem konstatējams, ka 2019.gada 30.martā Valsts policijas amatpersona sastādīja Transportlīdzekļa izņemšanas protokolu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.PC250834 un pieņēma lēmumu nodot glabāšanai aģentūrā

administratīvā pārkāpuma lietā Nr.PC250834 izņemto. Atbilstoši izņemtā transportlīdzekļa pieņemšanas un nodošanas aktam Nr.118832 transportlīdzekli glabāšanā 2019.gada 30.martā pieņēmusi SIA „A.K.7".

Noteikumu Nr.1098 6.punkts paredz, ka aģentūra saskaņā ar normatīvajos aktos publisko iepirkumu jomā noteiktajām prasībām var slēgt līgumu ar komersantu par pakalpojumu, kas saistīts ar izņemtās mantas nodošanu glabāšanā, glabāšanu, realizāciju, iznīcināšanu vai tās novērtēšanu.

Aģentūra 2018.gada 29.novembrī noslēgusi ar SIA „A.K.7" pakalpojuma līgumu Nr.IeM NVA 2018/23 8-Pak par transportlīdzekļu glabāšanu /vieta D/ un pārvietošanu no Kurzemes II teritorijas. Saskaņā ar šī līguma 2.pielikumā noteikto maksa par transportlīdzekļu, kuru pilna masa ir līdz 3,5 t, pārvietošanu no 51 km un vairāk ir 3,60 *euro*/km bez pievienotās vērtības nodokļa.

Atbilstoši izņemtā transportlīdzekļa pieņemšanas un nodošanas aktā Nr.118832 un maršruta atskaitē norādītajai informācijai izņemtais transportlīdzeklis ir pārvietots ar auto evakuatoru 91 km attālumā no transportlīdzekļa izņemšanas vietas /vieta B/ pagasta, /vieta C/ novada, uz transportlīdzekļa glabāšanas vietu /adrese, vieta D/.

Ievērojot minēto, secināms, ka transportlīdzekļa pārvietošanas izdevumi pieteicējam ir noteikti atbilstoši to faktiskajam apmēram. Proti, (3,60 *euro* un pievienotās vērtības nodoklis 21 %) x 91 = 396,40 *euro*. Tieši šādu summu aģentūra ir iekļāvusi izdevumu aprēķinā. Līdz ar to šajā daļā pārsūdzētais lēmums ir tiesisks un nav pamata tā atcelšanai.

[7.5] Saskaņā ar noteikumu Nr.1098 4.pielikuma 1.1.2.apakšpunktu administratīvā pārkāpuma lietā izņemtā transportlīdzekļa glabāšanas izdevumu apmērs ir 9,41 *euro* par vienu diennakti. Šādu maksu par transportlīdzekļa glabāšanu aģentūra piemēroja arī pieteicējam. Par transportlīdzekļa uzglabāšanas ilgumu 113 diennaktis – no 2019.gada 30.marta līdz 25.jūlijam strīda nav. Tādējādi ar pārsūdzēto lēmumu pieteicējam noteikts pienākums apmaksāt transportlīdzekļa glabāšanas izdevumus 1063,33 *euro* apmērā.

Pieteicējs uzskata, ka noteikumos Nr.1098 noteiktā maksa par transportlīdzekļa glabāšanu 9,41 *euro* apmērā pārsniedz faktisko izmaksu apmēru, norādot, ka transportlīdzekļa glabāšanas izmaksas atbilstoši pakalpojuma līgumam ir 5 *euro* diennaktī par glabāšanas pirmo mēnesi (31 dienu) un 4,50 *euro* diennaktī par laiku, kas pārsniedz vienu mēnesi (82 dienas). Savukārt tiešās un netiešās administratīvās izmaksas nav pamatoti saistīt ar transportlīdzekļa glabāšanas diennakšu skaitu, bet gan ir nosakāmas to faktisko izmaksu apmērā, kādas tās ir vienam transportlīdzeklim attiecīgi – 14,68 *euro* un 38,83 *euro*.

Pieteicēja norādītie argumenti atzīstami par pamatotiem.

[7.6] Noteikumu Nr.1098 4.pielikuma 1.1.2.apakšpunkts redakcijā, kas bija spēkā līdz 2019.gada 16.augustam, noteica, ka administratīvā pārkāpuma lietā izņemtā transportlīdzekļa glabāšanas izdevumu apmērs ir 11,38 *euro* par vienu diennakti.

Senāts citās līdzīgās lietās ir norādījis, ka uz noteikumos Nr.1098 ietverto tiesisko regulējumu *mutatis mutandis* ir attiecināmas arī Senāta spriedumā lietā Nr.SKA-44/2016 izteiktās atziņas (piem., *Senāta 2019.gada 8.marta sprieduma lietā Nr.SKA-487/2019 (A420289816) 8.punkts*), atbilstoši kurām pastāv nepieciešamība apsvērt, vai noteikumu Nr.1098 4.pielikumā norādītie izdevumi atbilst faktiskajām izmaksām, un gadījumā, ja konstatējama būtiska atšķirība, vai pastāv objektīvs pamats šādai atšķirībai. Gadījumā, ja noteikumu Nr.1098 4.pielikumā norādītie izdevumi nav piemērojami, aprēķins ir jāveic saskaņā ar šo noteikumu 73.punktu (sal. *Senāta 2016.gada 11.marta sprieduma lietā Nr.SKA-44/2016 (A420423812) 7.punkts, 2019.gada 28.marta sprieduma lietā Nr.SKA-121/2019 (A420425314) 8.punkts*). Tāpat Senāts ir norādījis, ka gadījumā, ja tiesa atzīst, ka Ministru kabineta noteikumi neatbilst likumam, tā attiecīgo tiesību normu nepiemēro. Turklāt Senāta 2016.gada 11.marta spriedumā lietā Nr.SKA-44/2016 norādītais, ka noteikumu Nr.869 (vēlāk Nr.1098) pielikumā norādītajam izcenojumam jāatbilst faktiskajām izmaksām, balstās uz to, ka pretējā gadījumā noteikumi Nr.1098 pārsniedz Kodeksa 257.panta astotajā daļā sniegtā pilnvarojuma mērķi un noved pie personas sodīšanas ar Kodeksā neparedzētu soda veidu.

Senāts ir vērsis uzmanību, ka, ievērojot tiesiskās vienlīdzības principu un tiesības uz taisnīgu tiesu, tiesai būtu jāpieliek pūles, lai līdzīgi gadījumi (vai, vēl jo vairāk, identiski gadījumi) tiktu izlemti līdzīgi, jo procesa dalībniekiem ir tiesības sagaidīt un paļauties, ka tie tiesā saņems vienādu taisnību visos līdzīgos gadījumos. Pareizi pielietotai juridiskajai metodoloģijai vajadzētu līdz minimumam samazināt procesa dalībniekiem grūti izskaidrojamu atšķirīgu rezultātu rašanos, pat ja, kā rāda tiesu prakse, šādi gadījumi nav izslēgti nevienā, arī kasācijas, tiesas instancē (*Senāta 2015.gada 6.novembra sprieduma lietā Nr.SKA-482/2015 (A420446512) 8.punkts*).

Pārsūdzētajā lēmumā norādīts, ka atbilstoši Senāta spriedumos izdarītajiem secinājumiem, aģentūra pārskatīja un precizēja administratīvo pārkāpumu lietās izņemto transportlīdzekļu glabāšanas izdevumus un ar Ministru kabineta 2019.gada 13.augusta noteikumiem Nr.363 ir izdarīti grozījumi noteikumu Nr.1098 4.pielikuma 1.1.2.apakšpunktā, kas stājušies spēkā 2019.gada 17.augustā. Ņemot vērā Senāta spriedumos secināto, ka transportlīdzekļa glabāšanas izmaksām jāatbilst faktiskajām izmaksām, aģentūra uzskata, ka pieteicēja gadījumā ir piemērojams noteikumu Nr.1098 4.pielikuma 1.1.2.apakšpunkts redakcijā, kas ir spēkā no 2019.gada 17.augusta, proti, izņemtā transportlīdzekļa glabāšanas izdevumi vienā diennaktī ir 9,41 *euro*.

Ņemot vērā, ka noteikumos Nr.1098 noteiktā kārtība, kādā aģentūra aprēķināja izdevumus par administratīvā pārkāpuma lietā izņemtā transportlīdzekļa glabāšanu līdz 2019.gada 16.augustam, ir tāda pati kā pēc grozījumu izdarīšanas, atzīstams, ka Senāta līdzīgās lietās agrāk izteiktās atziņas ir vienlīdz attiecināmas arī uz noteikumos Nr.1098 ietverto tiesisko regulējumu, kas ir spēkā no 2019.gada 17.augusta.

Ievērojot minēto, pārbaudāms, vai aģentūras aprēķinos izmantotie transportlīdzekļa glabāšanas izdevumi 9,41 *euro* par diennakti, ko noteicis Ministru kabinets noteikumu Nr.1098 4.pielikuma 1.1.2.apakšpunktā, atbilst faktiskajām transportlīdzekļa glabāšanas izmaksām.

[7.7] Aģentūra ir sniegusi paskaidrojumu par to, kā tiek aprēķinātas viena transportlīdzekļa vidējās glabāšanas izmaksas.

Izvērtējot minēto aprēķinu, redzams, ka komersantu stāvlaukumos izvietoto transportlīdzekļu glabāšanas izmaksas ir 5,35 *euro* diennaktī, bet aģentūras stāvlaukumos – 7,52 *euro*. Kā redzams no ar SIA „A.K.7" noslēgtā pakalpojuma līguma 2.pielikuma, glabāšanas maksa līdz vienam mēnesim transportlīdzekļiem, kuru pilna masa ir līdz 3,5 t, ir 5 *euro* diennaktī, bet no viena mēneša un vairāk – 4,50 *euro*. Sniedzot skaidrojumu par izmaksu 5,35 *euro* veidošanos par diennakti par transportlīdzekļu glabāšanu komersantu stāvlaukumos, aģentūra norādīja, ka vidējās izmaksas par diennakti 5,35 *euro* tiek rēķinātas, ņemot vērā faktiski veiktās izmaksas par transportlīdzekļu glabāšanu 2018.gadā komersantu stāvlaukumos. Šajā aprēķinā ņemtas vērā astoņu komersantu stāvlaukumu vidējās glabāšanas izmaksas, un vidējās izmaksas SIA „A.K.7" stāvlaukumā /vieta D/ norādītas 5,8 *euro* par diennakti, kas ir lielākas nekā pakalpojuma līguma pielikumā norādītā maksa.

Tiesas sēdē aģentūras pārstāvis paskaidroja, ka šīs izmaksas veidojas no tā, cik faktiski samaksāts komersantam par automašīnu uzglabāšanu, dalot ar mašīnu skaitu un diennakšu skaitu, cik ilgi transportlīdzekļi glabājas stāvlaukumā. Šī summa ir veidojusies no faktiskiem izdevumiem, kas aģentūrai ir radušies, rēķinot vidēji uz vienu transportlīdzekli, tostarp iekļaujot transportlīdzekļus, kuru pilna masa pārsniedz 3,5 t. Aģentūras pārstāvis apstiprināja, ka tiešās administratīvās izmaksas vienam transportlīdzeklim ir 14,68 *euro*, bet, lai noteiktu diennakts glabāšanas izmaksas, aprēķinā tiek ņemti vidējie aprēķini. Līdzīgi kā glabāšanas izmaksas, kad aģentūra rēķina, cik faktiski ir izlietotie līdzekļi. Arī šajā gadījumā tiek rēķināta vidējā diennakts izmaksa, kas aģentūrai rodas no šo transporta līdzekļu glabāšanas. Līdz ar to tas tiek iekļauts kopējā izmaksu aprēķinā kā vidējais rādītājs. Šeit tāpat tiek likts par visu komersantu stāvlaukumiem, visu kopējo diennakšu skaits, cik aģentūrā glabājas transportlīdzekļi, pret to, cik daudz transportlīdzekļu ir. Tas ir, par visu kopējo, kas ir aģentūras uzskaitē. Tas pats attiecas arī uz netiešajām izmaksām.

Savukārt aģentūras iebildumi par pieteicēja apsvērumiem, kā būtu jāaprēķina glabāšanas faktiskās izmaksas, ir tādi, ka tādā gadījumā šāda veida aprēķinus vajadzētu veikt katram transportlīdzeklim, kuru ir pāri 4000, un līdz ar to nesamērīgi palielinātu administratīvo slogu, kas varētu vairākkārt palielināt arī glabāšanas izmaksas. Tāpēc aģentūras ieskatā visiem transportlīdzekļiem ir jāpiemēro vienotais tarifs, kas ir aprēķināts pēc vidējām faktiskajām izmaksām.

[7.8] Izvērtējot minēto, izskatāmajā gadījumā nav piemērojams noteikumu Nr.1098 4.pielikuma 1.1.2.apakšpunkts. Aģentūras norādītais viena transportlīdzekļa glabāšanas izdevumu aprēķins neatbilst faktiskajai situācijai. Noteikumu Nr.1098 4.pielikuma 1.1.2.apakšpunktā noteiktā glabāšanas summa atbilstoši aprēķinam veidojas no atsevišķām pozīcijām, bet tās kopā veido gala summu 9,41 *euro* diennaktī. Konkrētajā gadījumā tiešās un netiešās administratīvās izmaksas ir noteiktas par vienreizējām darbībām, tādēļ tās nevar tikt aprēķinātas par diennakti un nevar mainīties atkarībā no diennakšu skaita. Pretējā gadījumā par transportlīdzekli, kas tiek glabāts ilgāk, vienreizējās izmaksas ir lielākas nekā par transportlīdzekli, kas tiek glabāts īsāku laika periodu. Šajā gadījumā transportlīdzeklis tika glabāts komersanta stāvlaukumā, kurā glabāšanas izmaksas jau ir noteiktas ar pakalpojuma līgumu, tāpēc nav pamatoti šīs pozīcijas aprēķinā iekļaut aģentūras stāvlaukumu uzturēšanas izdevumus, kas ir lielāki nekā noteikts attiecīgajā līgumā. Tāpat nav pamatoti izdevumu aprēķinā izmantot citu komersantu stāvlaukumu izmaksas, kurās vēl turklāt iekļautas glabāšanas izmaksas par transportlīdzekļiem, kuru pilna masa pārsniedz 3,5 t un glabāšanas maksa arī ir lielāka, nekā par transportlīdzekļu, kuru pilna masa ir līdz 3,5 t, glabāšanu. Šādi veikts aprēķins neatbilst faktiskajai situācijai.

Tādējādi noteikumu Nr.1098 4.pielikuma 1.1.2.apakšpunktā noteiktā maksa – 9,41 *euro* par diennakti – neatbilst faktiskajām izmaksām, tā ir būtiski atšķirīga un nav konstatējams objektīvs pamats šādām atšķirībām.

[7.9] Aģentūra norādīja, ka aprēķins, ņemot vērā pakalpojuma līgumā noteikto glabāšanas maksu, vienreizējās tiešās un netiešās izmaksas, netiek veikts, jo tādā gadījumā izdevumu aprēķins būtu jāveic katram transportlīdzeklim, tādā veidā nesamērīgi palielinot administratīvo slogu.

Minētais ir iestādes iekšējās darba organizēšanas jautājums un nevar ietekmēt tiesas juridisku vērtējumu par normas atbilstību likuma mērķim. Aprēķinot izdevumus atbilstoši iestādes faktiskajām izmaksām, tiek panākta maksājumu atbilstība faktiskajai situācijai, proti, personai ir pienākums maksāt ar iestādes faktiskajām izmaksām pamatotu maksājumu.

Citās agrāk izspriestās līdzīgās lietās tiesas nevarēja noteikt aģentūras faktisko izmaksu apmēru, rezultātā pilnībā atceļot aģentūras lēmumu, vienlaikus uzdodot iestādei tā vietā izdot jaunu administratīvo aktu (piem., *Administratīvās apgabaltiesas 2016.gada 12.septembra sprieduma lietā Nr.A420467812 17.punkts*). Šāda tiesu prakse – uzdodot aģentūrai atceltā lēmuma vietā izdot jaunu – attīstījās arī vēlāk citās līdzīgās lietās (piem., *Administratīvās apgabaltiesas 2017.gada 16.janvāra spriedums lietā Nr.A420423812; 2017.gada 1.decembra spriedums lietā Nr.A420289816*).

Tomēr konkrētajā gadījumā ir nosakāms aģentūras faktisko izmaksu apmērs, tāpēc aģentūras lēmums nav atceļams pilnībā, vienlaikus uzdodot iestādei tā vietā izdot jaunu administratīvo aktu.

[7.10] Aģentūra ir pamatoti noteikusi pieteicējam segt izņemtā transportlīdzekļa glabāšanas izdevumus 634,04 *euro* apmērā (atbilstoši ar SIA „A.K.7" noslēgtā pakalpojuma līguma 2.pielikumā noteiktajai maksai 5 *euro* un pievienotās vērtības nodoklis 21 % x 31 = 187,55 *euro* (par pirmo mēnesi), un 4,50 *euro* un pievienotās vērtības nodoklis 21 % x 82 = 446,49 *euro* (par laika periodu no viena mēneša līdz izņemtā transportlīdzekļa realizācijas dienai). Šiem izdevumiem pieskaitāmi izdevumi par transportlīdzekļa nogādāšanu glabāšanai 396,40 *euro*, kā arī vienreizējās tiešās un netiešās administratīvās izmaksas 14,68 *euro* un 38,83 *euro*, kas kopā ir 1083,95 *euro*. No šīs summas ir atskaitāma summa, par kādu transportlīdzeklis tika realizēts – 67,01 *euro*.

Līdz ar to pieteicējam ir pienākums segt izņemtā transportlīdzekļa pārvietošanas un glabāšanas izdevumus 1016,94 *euro* apmērā. Tā kā ar pārsūdzēto lēmumu pieteicējam ir noteikts pienākums segt izņemtā transportlīdzekļa pieņemšanas glabāšanā un glabāšanas izdevumus 1392,72 *euro* apmērā, pārsūdzētais lēmums ir atceļams daļā, ar kuru pieteicējam

noteikts pienākums segt 375,78 (1392,72 – 1016,94) *euro*.

[7.11] Par transportlīdzekļa izņemšanu lietas materiālos atrodas transportlīdzekļa izņemšanas protokols, informācija par turpmāko rīcību ar izņemto transportlīdzekli, lēmums par izņemtās mantas nodošanu glabāšanā. No procesuālajiem dokumentiem neizriet, ka būtu norādītas piezīmes vai arī citādi būtu fiksēti pieteicēja iebildumi, kuros būtu apšaubīts transportlīdzekļa izņemšanas tiesiskums.

Ar Kurzemes apgabaltiesas 2019.gada 13.septembra spriedumu atstāts negrozīts Kurzemes rajona tiesas 2019.gada 28.maija spriedums par pieteicēja saukšanu pie administratīvās atbildības.

No minētajos nolēmumos norādītajiem apstākļiem nav konstatējams, ka pie administratīvās atbildības sauktā persona būtu izteikusi iebildumus par policijas darbinieku lēmumiem un rīcību, kas ir saistīta ar strīdus transportlīdzekļa izņemšanu un nodošanu glabāšanā. Jautājums par rīcību ar izņemto transportlīdzekli ir izlemts Kodeksā noteiktajā procesuālajā kārtībā, tādējādi pieteicēja izteiktie iebildumi ir noraidāmi kā nepamatoti, savukārt iestāde, izlemjot jautājumu par izdevumu piedziņu, ir rīkojusies savas kompetences ietvaros un pamatoti nav vērtējusi pēc būtības apstākļus, kas saistīti ar pieteicēja iebildumiem par policijas amatpersonu rīcību ar transportlīdzekli.

Papildus minētajam norādāms, ka no lietas materiāliem izriet, ka pieteicējam transportlīdzeklis tika izņemts sakarā ar transportlīdzekļa vadīšanu, atrodoties alkoholisko vielu ietekmē, tātad transportlīdzeklis tika izņemts sakarā ar prettiesisku rīcību. Nav šaubu, ka transportlīdzekļa izņemšana bija nepieciešama, lai pārtrauktu administratīvo pārkāpumu. Tā bija nepieciešama procesuāla darbība, lai nodrošinātu, ka persona neturpina pārkāpumu brīdī, kad policijas darbinieki atstāj notikuma vietu. Šādās situācijās transportlīdzekļa izņemšana ir efektīvākais līdzeklis, kas nodrošina sabiedrības drošību.

[8] Par Administratīvās rajona tiesas 2020.gada 19.novembra spriedumu pieteicējs iesniedza apelācijas sūdzību.

Apelācijas sūdzībā norādīts, ka lietā strīds ir ne tikai par transportlīdzekļa glabāšanas izdevumu aprēķina pamatotību, bet arī par transportlīdzekļa izņemšanas un glabāšanas pamatotību un tā rezultātā radušos izdevumu samērību. Tas ir transportlīdzekļa izņemšanu un glabāšanu īstenojošās, uzraugošās vai kā citādi to ietekmēt spējīgās institūcijas pienākums vērtēt gan transportlīdzekļa izņemšanas, gan glabāšanas lietderīgumu. Šis pienākums nav saistīts vai kā citādi atkarīgs no tā, vai pie atbildības saucamā persona šajā sakarā ir izteikusi kādus iebildumus vai lūgumus. Pieteicēja gadījumā transportlīdzekļa izņemšanas lietderīgums vispār nav vērtēts (nodrošināt to, ka persona neturpina pārkāpumu, varēja arī ar personas pamattiesības mazāk ierobežojošiem līdzekļiem, piemēram, nododot transportlīdzekli citas personas rīcībā). Tāpat nav vērtēts arī transportlīdzekļa glabāšanas lietderīgums, nekas neliecina, ka tik ilga glabāšana vispār bija objektīvi nepieciešama.

Tā kā administratīvā pārkāpuma lietas ietvaros vispār nav vērtēts transportlīdzekļa izņemšanas un ilgstošas glabāšanas lietderīgums un samērīgums, tad tāds pienākums atbilstoši Satversmes tiesas 2018.gada 14.decembra sprieduma lietā Nr.2018-09-0103 14.3.apakšpunktam bija administratīvajai tiesai, ko tā pēc būtības nav darījusi. Tas ietver pienākumu ne tikai vērtēt glabāšanas ilguma pamatotību, bet arī, ja glabāšanas ilgums atzīstams par attaisnojamu, glabāšanas izdevumu samērību jeb, citiem vārdiem, vai tiesiskās sekas, kas personai radušās izņemtās mantas glabāšanas ilguma dēļ, ir saprātīgas un samērīgas ar personas tiesību uz īpašumu ierobežošanu.

[9] Aģentūra rakstveida paskaidrojumā apelācijas sūdzību lūdz noraidīt, uzskatot pirmās instances tiesas spriedumu par pamatotu un norādot turpmāko.

[9.1] Pieņemot lēmumu par piedzenamo izdevumu apmēru, aģentūra nevērtē administratīvā pārkāpuma apstākļus, tajā skaitā transportlīdzekļa izņemšanas tiesiskumu. Minētā izvērtēšana ir tās iestādes kompetencē, kura pieņem lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā. Konkrētajā gadījumā pieteicējs administratīvā pārkāpuma lietas ietvaros nav izvirzījis pretenzijas par transportlīdzekļa izņemšanas tiesiskumu (pamatotību) un nepieciešamību.

[9.2] Attiecībā uz transportlīdzekļa glabāšanas ilgumu un samērīgumu aģentūra uzskata, ka, ņemot vērā laika periodā, par kuru pieteicējam tiek prasīts atlīdzināt izņemtās mantas glabāšanas izdevumus, tā pamatoti un atbilstoši noteikumu Nr.1098 74.3.apakšpunktam noteica šādu laika periodu glabāšanas izdevumu aprēķināšanai. Tādējādi nav uzskatāms, ka aģentūra nesamērīgi ilgi glabāja transportlīdzekli.

[10] Ņemot vērā Senāta praksi, kas izriet no Satversmes tiesas 2018.gada 14.decembra spriedumā lietā Nr.2018-09-0103 norādītā, Administratīvā apgabaltiesa lūdza aģentūru sniegt strīdus transportlīdzekļa glabāšanas izdevumu samērības izvērtējumu.

Aģentūra, sniedzot izvērtējumu, norādījusi turpmāk minēto.

[10.1] Saskaņā ar Kurzemes rajona tiesas 2019.gada 28.maija spriedumu lietā Nr.169026619 transportlīdzeklis ir ticis izņemts saistībā ar administratīvo pārkāpumu, par kura izdarīšanu maksimālais piemērojamais sods ir 1400 *euro*. Transportlīdzekļa izņemšanas pamatotību apstiprina spriedumā konstatētie fakti, ka transportlīdzekļa vadītājs (pieteicējs) ne tikai vadīja transportlīdzekli alkohola reibumā, bet arī nepakļāvās policijas darbinieku likumīgajām prasībām, bēdzis ar transportlīdzekli, kad apstājies, turpinājis bēgt kājām, kā arī pie aizturēšanas izrādījis fizisku pretošanos, arī pēc aizturēšanas pieteicējs nav pakļāvies policijas darbinieku likumīgai prasībai – nekāpt ārā no automašīnas, kā arī turpinājis izrādīt fizisku pretošanos, grūstījis policijas darbinieku, par ko arī viņš tika administratīvi sodīts. Šāda pieteicēja rīcība, kas aizskar sabiedrības intereses saglabāt drošību un kārtību, norāda uz to, ka transportlīdzekļa izņemšana bija nepieciešama, lai pārtrauktu administratīvo pārkāpumu, kā arī, lai atturētu pieteicēju no, iespējams, tūlītējas atkārtotas administratīvā pārkāpuma izdarīšanas, tādējādi apdraudot sabiedrības drošību. Tāpat jāņem vērā, ka pieteicējs izdarīja vienu no

smagākajiem pārkāpumiem ceļu satiksmē, par ko tika sodīts ar sankcijā paredzēto maksimālo piemērojamo sodu. Savukārt iestādes rīcība, izņemot mantu, ir vērsta uz administratīvo pārkāpumu, kas apdraud valsts vai sabiedrisko kārtību, pārtraukšanu un novēršanu, kā arī atbilstoši tiesību normās noteiktajam nosaka personai, kurai uzlikts administratīvais sods, atbildību par šīs personas izdarītā administratīvā pārkāpuma sekām – segt administratīvā pārkāpuma lietā radušos izdevumus, kas saistīti ar šajā lietā izņemtās mantas nodošanu glabāšanā un glabāšanu. Turklāt, kā izriet no lietas materiāliem un Kurzemes rajona tiesas 2019.gada 28.maija spriedumā konstatētās faktiskās situācijas, nevar secināt, ka notikuma vietā būtu bijusi kāda persona (transportlīdzekļa īpašnieks vai kāds cits), kas varētu parūpēties par transportlīdzekli, nodrošinot tā saglabātību un neizmantošanu administratīvā pārkāpuma turpināšanā.

[10.2] Attiecībā uz nepieciešamību strīdus transportlīdzekli turēt valsts rīcībā norādāms, ka atbilstoši tā izņemšanas laikā spēkā esošajam noteikumu Nr.1098 40.punktam aģentūra ar transportlīdzekli varēja rīkoties (realizēt vai iznīcināt) tikai pēc lēmuma par tā atdošanu pieņemšanas. Turklāt, kā izriet no lietas materiāliem, transportlīdzekļa īpašnieks nebija vērsies aģentūrā ar iesniegumu par transportlīdzekļa atdošanu vai atteikšanos no tā, kas norāda uz īpašnieka intereses zudumu par minēto transportlīdzekli.

[10.3] Administratīvā pārkāpuma lietā pieteicējam piemērots maksimālais sods 1400 *euro*. Ar pirmās instances tiesas spriedumu izskatāmajā lietā nolemts daļēji apmierināt pieteicēja pieteikumu. Par minēto spriedumu aģentūra neiesniedza apelācijas sūdzību un arī no pieteicēja apelācijas sūdzības izriet, ka pieteicējs nepiekrīt spriedumam tikai viņam nelabvēlīgajā daļā. Tādējādi kopējais pieteicējam noteiktais transportlīdzekļa glabāšanas izdevumu apmērs ir 1016,94 *euro*. Jāņem vērā, ka daļa no minētās summas (396,40 *euro*) ir transportlīdzekļa pārvietošanas izdevumi, kurus pirmās instances tiesa spriedumā ir atzinusi par noteiktiem atbilstoši faktiskajām izmaksām, arī pieteicējs apelācijas sūdzībā nav apšaubījis šo izdevumu atbilstību faktiskajām izmaksām. Tādējādi, atņemot minētos izdevumus, transportlīdzekļa glabāšanas izdevumi ir 620,54 *euro*, kas ir 45 % no maksimālā naudas soda apmēra, kas paredzēts par attiecīgā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu.

Transportlīdzekļa izņemšana administratīvā pārkāpuma lietā, tā glabāšanas ilgums un no pieteicēja piedzenamo izdevumu apmērs ir samērīgs, ņemot vērā ne tikai transportlīdzekļa izņemšanas apstākļus, bet arī to, ka kopējais piedzenamo izdevumu apmērs sastāda 73 % no maksimālā naudas soda apmēra, kas paredzēts par attiecīgā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu.

[10.4] Nav šaubu, ka pieteicējam bija zināms, ka administratīvā pārkāpuma lietā ir izņemts transportlīdzeklis, kuru viņš vadīja un tas nodots glabāšanai aģentūrai. No transportlīdzekļa izņemšanas dienas (2019.gada 30.marta) līdz dienai, kad tika pieņemts Kurzemes rajona tiesas 2019.gada 28.maija spriedums, pieteicējs neveica nekādas darbības, lai samazinātu transportlīdzekļa glabāšanas ilgumu un attiecīgi arī izdevumus.

[10.5] Izvērtējot transportlīdzekļa glabāšanas izdevumu samērību, ņemot vērā pieteicējam piemēroto sodu, pieteicēja mantisko stāvokli, kā arī rīcību procesa virzībā un apsverot, vai vispār bija nepieciešams izņemto mantu turēt valsts rīcībā, aģentūra uzskata, ka glabāšanas izdevumi ir samērīgi.

[11] Atbildot uz aģentūras papildus paskaidrojumiem, pieteicējs norāda, ka LAPK 149.^{5} panta piektās daļas (bēgšana) pārkāpums tiek pārtraukts jau ar personas apturēšanu un aizturēšanu, kā dēļ pārkāpums vairs nenotiek un dabiski atkrīt iemesls transportlīdzekļa izņemšanai. Turklāt, vērtējot pārkāpuma turpināšanās iespējamību, jāņem vērā apstāklis, ka transportlīdzeklis tika izņemts /vieta C/ novada /vieta B/ pagastā, bet pats pieteicējs tika nogādāts uz vairāk kā 100 kilometru attālo Liepāju medicīniskās pārbaudes veikšanai. Pastāv maza iespēja, ka pieteicējs nakts vidū no Liepājas varētu nokļūt līdz transportlīdzeklim, lai turpinātu veikt pārkāpumus.

[11.1] Pieteicējs vērš uzmanību uz apstākli, ka nav skaidrs tas, kādas sabiedrības intereses tika aizsargātas transportlīdzekļa glabāšanas stadijā, līdz ar to nebija objektīva iemesla transportlīdzekļa turpmākai glabāšanai valsts uzraudzībā.

Ņemot vērā Senāta praksi, kā arī Satversmes tiesas spriedumu atziņas, valstij aģentūras, Valsts policijas vai vispārējās jurisdikcijas tiesas personā jau uzreiz vajadzēja lemt par tālāko rīcību ar transportlīdzekli, proti, par glabāšanas pārtraukšanu, jo izņemšanas mērķis (novērst pārkāpuma turpināšanās risku) bija sasniegts, bet glabāšanai sasniedzamais mērķis nebija definēts. Ja glabāšana bijusi bezmērķīga, tad tā nevar būt lietderīga. Līdz ar to ar glabāšanu saistītos izdevumus nevar atzīt par pamatotiem un samērīgiem, jo, pieprasot kompensēt izdevumus, tiek samazināta indivīda manta uz pamata, kuram nav bijis objektīvs iemesls.

[11.2] Tāpat arī, atsaucoties uz aģentūras norādi par glabāšanas izdevumu samērību, pieteicējs norāda, ka situācijā, kad kā mantisks personas rīcības ietekmēšanas līdzeklis ir paredzēts tikai naudas sods, bet transportlīdzekļa glabāšanas izdevumi kā procesuālie izdevumi pat pēc to samazināšanas tiesas ceļā tik un tā sastāda 45% no piemērotā soda, nav pamata runāt par samērīguma principa ievērošanu no aģentūras puses. Tādējādi uzskatāms, ka tik liela procesuālo izdevumu proporcija pret piemērojamo naudas sodu liecina par neefektīvu to uzraudzību un neefektīvu administratīvā pārkāpuma procesa vadīšanu šajā daļā.

[12] Tiesas sēdē pieteicējs un viņa pārstāvis pieteikumu un apelācijas sūdzību uzturēja, pamatojoties uz pieteikumā, apelācijas sūdzībā un paskaidrojumos norādītajiem argumentiem.

Atbildētāja pārstāve pieteikumu un apelācijas sūdzību lūdza noraidīt, pamatojoties uz iepriekš sniegtajiem paskaidrojumiem.

Motīvu daļa

[13] Pārbaudījusi lietas materiālus un novērtējusi lietā esošos pierādījumus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas sūdzība ir nepamatota un pieteikums ir noraidāms.

[14] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 302.panta pirmo daļu apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību un pretapelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajās sūdzībās.

Ar Administratīvās rajona tiesas 2020.gada 19.novembra spriedumu pieteikums apmierināts daļēji, atceļot pārsūdzēto lēmumu tā pārsūdzētajā daļā, ar kuru pieteicējam uzlikts pienākums segt transportlīdzekļa glabāšanas izdevumus 375,78 *euro*. Pieteicējs iesniedza apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2020.gada 19.novembra spriedumu daļā, ar kuru pieteikums noraidīts, proti, par pieteicējam noteikto pienākumu segt izņemtā transportlīdzekļa pārvietošanas un glabāšanas izdevumus 1016, 94 *euro* apmērā. Līdz ar to apgabaltiesa izskata lietu pēc būtības tikai minētajā daļā.

[15] Izvērtējusi pirmās instances tiesas sprieduma pamatojumu kopsakarā ar procesa dalībnieku sniegtajiem paskaidrojumiem un pieteicēja pieteikumā un apelācijas sūdzībā ietvertajiem argumentiem, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa ir pareizi konstatējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus, piemērojusi atbilstošās tiesību normas un pareizi tās interpretējusi, pirmās instances tiesas izdarītie secinājumi ir pilnīgi pareizi un pietiekami, tādēļ apgabaltiesa saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 307.panta ceturto daļu pievienojas pirmās instances tiesas sprieduma motivācijai pārsūdzētajā daļā atzīstot pirmās instances tiesas spriedumā sniegto pamatojumu šajā daļā par pilnībā pietiekamu, un atkārtoti izvērstāku argumentu izklāstu nenorāda.

Papildus par pieteicēja apelācijas sūdzības argumentiem apgabaltiesa norāda turpmāk minēto.

[16] Apelācijas sūdzībā norādīts, ka lietā strīds ir par transportlīdzekļa izņemšanas un glabāšanas pamatotību un tā rezultātā radušos izdevumu samērību. Tas ir transportlīdzekļa izņemšanu un glabāšanu īstenojošās, uzraugošās vai kā citādi to ietekmēt spējīgās institūcijas pienākums vērtēt gan transportlīdzekļa izņemšanas, gan glabāšanas lietderīgumu. Šis pienākums nav saistīts vai kā citādi atkarīgs no tā, vai pie atbildības saucamā persona šajā sakarā ir izteikusi kādus iebildumus vai lūgumus. Pieteicēja gadījumā transportlīdzekļa izņemšanas lietderīgums vispār nav vērtēts (nodrošināt to, ka persona neturpina pārkāpumu, varēja arī ar personas pamattiesības mazāk ierobežojošiem līdzekļiem, piemēram, nododot transportlīdzekli citas personas rīcībā). Tāpat nav vērtēts arī transportlīdzekļa glabāšanas lietderīgums, nekas neliecina, ka tik ilga glabāšana vispār bija objektīvi nepieciešama.

Tā kā administratīvā pārkāpuma lietas ietvaros vispār nav vērtēts transportlīdzekļa izņemšanas un ilgstošas glabāšanas lietderīgums un samērīgums, tad tāds pienākums bija administratīvajai tiesai. Tas ietver pienākumu ne tikai vērtēt glabāšanas ilguma pamatotību, bet arī, ja glabāšanas ilgums atzīstams par attaisnojamu, glabāšanas izdevumu samērību jeb, citiem vārdiem, vai tiesiskās sekas, kas personai radušās izņemtās mantas glabāšanas ilguma dēļ, ir saprātīgas un samērīgas ar personas tiesību uz īpašumu ierobežošanu.

Apgabaltiesa konstatē, ka ar Kurzemes rajona tiesas 2019.gada 28.maija spriedumu pieteicējs atzīts par vainīgu Kodeksa 149.^{15}panta ceturtajā daļā, 149.^{5}panta ceturtajā daļā un 175.pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā un sodīts ar administratīvo arestu uz 15 diennaktīm un naudas sodu 1400 *euro*, atņemot transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz 4 gadiem. Ar minēto spriedumu nolemts izņemto transportlīdzekli atgriezt īpašniekam, likumīgajam turētājam vai īpašnieka pilnvarotajai personai pēc piemērotā naudas soda nomaksas. Tāpat sprieduma rezolutīvajā daļā ir norādīti Valsts kases rekvizīti un konts, kurā jāieskaita naudas sods, kā arī ka kvīts par naudas soda nomaksu jāiesniedz Kurzemes rajona tiesas kancelejā. Ar Kurzemes apgabaltiesas 2019.gada 13.septembra spriedumu Kurzemes rajona tiesas 2019.gada 28.maija spriedums atstāts negrozīts.

No Kurzemes rajona tiesas 2019.gada 28.maija sprieduma izriet, ka pieteicējs vadīja transportlīdzekli, atrodoties alkoholisko dzērienu ietekmē, nepakļāvās policijas darbinieku likumīgajām prasībām apturēt transportlīdzekli, un pametot tā vadītāja vietu, uzsāka bēgšanu ar kājām, kā arī pie aizturēšanas izrādījis fizisku pretošanos. Tātad transportlīdzeklis tika izņemts sakarā ar pieteicēja prettiesisku rīcību. Apgabaltiesai nav šaubu, ka transportlīdzekļa izņemšana bija nepieciešama, lai pārtrauktu administratīvo pārkāpumu un neapdraudētu sabiedrības drošību. Tāpat no Kurzemes rajona tiesas 2019.gada 28.maija sprieduma izriet, ka notikuma vietā nebija nevienas citas personas, kuras rīcībā varēja nodot transportlīdzekli un kuras uzņemtos atbildību par to un nodrošinātu, lai ar to netiktu turpināts administratīvais pārkāpums. No minētā sprieduma izriet, ka notikuma vietā bez pieteicēja un policijas darbiniekiem bija tikai pieteicēja brālis, kurš arī ir bijis alkohola reibumā un kuram nav transportlīdzekļa vadītāja tiesības. Turklāt pieteicējs nav norādījis policijas darbiniekiem uz personu, kura varēja ierasties notikumā vietā un kuras rīcībā (arī atbildībā) minēto transportlīdzekli varēja nodot, lai tā nodrošinātu, ka ar transportlīdzekli netiktu turpināts administratīvais pārkāpums. Apgabaltiesa nepiešķir ticamību pieteicēja paskaidrojumiem apgabaltiesas tiesas sēdē, ka transportlīdzeklī notikuma vietā ir bijušas arī vēl citas personas, kuras nav bijušas alkoholisko dzērienu ietekmē, jo no Kurzemes rajona tiesas sprieduma tas neizriet. Apgabaltiesa uzskata, ka situācijā, kad tiek izņemts transportlīdzeklis, par ko pieteicējs ir arī 2029.gada 30.martā parakstījies, ir tikai saprātīgi risināt jautājumu, lai transportlīdzeklis netiktu izņemts un nenonāktu (netiktu nogādāts un nodots) glabāšanā. Tādējādi pieteicējam, saprātīgi rīkojoties, vajadzēja risināt situāciju (norādīt personu, kura var ierasties notikuma vietā, lai policijas darbinieki minēto transportlīdzekli nodotu ieradušās personas rīcībā, nevis to izņemtu, pārvietotu un nodotu glabāšanā), nevis pārmest, ka transportlīdzeklis ir nepamatoti izņemts, pārvietots un nogādāts (arī nodots) glabāšanā.

Tādējādi apgabaltiesa uzskata, ka transportlīdzeklis ir pamatoti izņemts, pārvietots un nodots glabāšanai aģentūrai.

Iestādes rīcība, izņemot mantu, ir vērsta uz administratīvo pārkāpumu, kas apdraud valsts vai sabiedrisko kārtību, pārtraukšanu un novēršanu, kā arī atbilstoši tiesību normās noteiktajam nosaka personai, kurai uzlikts administratīvais sods, atbildību par šīs personas izdarītā administratīvā pārkāpuma sekām – segt administratīvā pārkāpuma lietā radušos izdevumus, kas saistīti ar šajā lietā izņemtās mantas nodošanu glabāšanā un glabāšanu.

Apgabaltiesa ir izvērtējusi pieteicēja pārstāvja norādi, ka LAPK 149.[5] panta piektās daļas (bēgšana) pārkāpums tiek pārtraukts jau ar personas apturēšanu un aizturēšanu, kā dēļ pārkāpums vairs nenotiek un dabiski atkrīt iemesls transportlīdzekļa izņemšanai. Turklāt pieteicēja ieskatā, vērtējot pārkāpuma turpināšanās iespējamību, jāņem vērā apstāklis, ka transportlīdzeklis tika izņemts /vieta/ novada /vieta/ pagastā, bet pats pieteicējs tika nogādāts uz vairāk kā 100 kilometru attālo Liepāju medicīniskās pārbaudes veikšanai. Pastāv maza iespēja, ka pieteicējs nakts vidū no Liepājas varētu nokļūt līdz transportlīdzeklim, lai turpinātu veikt pārkāpumus.

Apgabaltiesa vērš pieteicēja uzmanību, ka transportlīdzeklis tika izņemts, jo tas tika vadīts alkoholisko dzērienu ietekmē. Turklāt pieteicējs nav norādījis policijas darbiniekiem uz personu, kura varēja ierasties notikuma vietā un saņemt transportlīdzekli, lai tas netiktu izņemts, pārvietots un nogādāts glabāšanai. Ņemot vērā pieteicēja rīcību notikuma vietā (bēgšana, nepakļaušanās policijas darbinieku likumīgajām prasībām, izrādīja fizisku pretošanos policijas darbiniekiem), pieteicēja rīcība varēja būt neparedzama, kas neizslēdz pieteicēja pārstāvja norādīto iespēju.

Tāpat apgabaltiesa uzskata, ka pieteicējam bija visas iespējas jau nākamā dienā interesēties par izņemto transportlīdzekli un risināt Valsts policijā jautājumu par tā turpmākas glabāšanas nepieciešamību, jo pieteicējs jau 2019.gada 30.martā, kad tika izdarīts administratīvais pārkāpums, tika informēts (pieteicējs minēto informāciju ir arī saņēmis) par turpmāku rīcību par administratīvā pārkāpuma lietā izņemto transportlīdzekli, par ko pieteicējs ir parakstījies. Informācijā par turpmāku rīcību ar administratīvā pārkāpuma lietā izņemto transportlīdzekli ir norādīts, ka saskaņā ar noteikumu Nr.1098 40.punktu, izņemto transportlīdzekli par administratīvo pārkāpumu ceļu satiksmē aģentūra nodos realizācijai vai iznīcināšanai normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, ja izņemtais transportlīdzeklis netiks pārņemts mēneša laikā no lēmuma administratīvā pārkāpuma lietā, kas paredz izņemtā transportlīdzekļa atdošanu, pieņemšanas. Tāpat ir izskaidrots, ka, pamatojoties uz noteikumu 24. un 25.punktu izņemto transportlīdzekli tā glabāšanas vietā ir tiesīgs saņemt izņemtā transportlīdzekļa īpašnieks, viņa pilnvarotā persona, *atbildīgās institūcijas lēmumā norādītā persona* vai *transportlīdzekļa turētājs*, uzrādot izņemtā transportlīdzekļa reģistrācijas apliecību. Saskaņā ar noteikumu Nr.1098 24.punktu pēc lēmuma par atdošanu pieņemšanas izņemtās mantas vai dokumentu īpašnieks, viņa pilnvarotā persona vai atbildīgās institūcijas lēmumā norādītā persona iesniedz aģentūrā šajā punktā noteiktus dokumentus (piemēram, dokumentu, kas apliecina administratīvā pārkāpuma lietā uzliktā soda naudas samaksu), uz kā pamata izņemtais transportlīdzeklis tiek atdots.

Kā izriet no lietas materiāliem un pieteicēja paskaidrojumiem tiesas sēdē, pieteicējs nav samaksājis naudas sodu līdz 2019.gada 25.jūlijam, kad transportlīdzeklis tika iznīcināts.

Apgabaltiesa uzskata, ka iestādēm (ne aģentūrai, ne Valsts policijai) uzreiz pēc transportlīdzekļa izņemšanas un nodošanas glabāšanā nebija jāuzmeklē pieteicējs un jāatgādina, ka viņam ir jārisina jautājums par izņemtā un glabāšanā nodotā transportlīdzekļa atdošanu atpakaļ pieteicējam, ņemot vērā, ka pieteicējs jau 2019.gada 30.martā bija informēts par turpmāko rīcību ar administratīvā pārkāpuma lietā izņemto transportlīdzekli un par darbībām, kas jāveic, lai pieteicējs atgūtu izņemto un glabāšanā nodoto transportlīdzekli. Konkrētajā gadījumā nav nozīmes, ka pieteicējs nav transportlīdzekļa īpašnieks, jo informācijā par turpmāko rīcību ar administratīvā pārkāpuma lietā izņemto transportlīdzekli, ir norādīts, kuras personas var saņemt izņemto transportlīdzekli, kas nozīmē, ka pieteicējam atbilstoši informācijā norādītajam bija visas iespējas atgūt izņemto transportlīdzekli. Tas, ka pieteicējs neko nav darījis, lai atgūtu izņemto transportlīdzekli, nenozīmē, ka iestādes nepamatoti ilgi glabājušas to un tādēļ glabāšanas izdevumi ir samazināmi. Faktiski pieteicēja bezdarbība un neieinteresētība atgūt izņemto transportlīdzekli ir novedusi pie izdevumiem, kuri pieteicējam ir jāsedz.

[17] No Tiesu informatīvās sistēmas apgabaltiesa konstatē, ka Kurzemes rajona tiesā pieteicēja administratīvā pārkāpuma lieta saņemta 2019.gada 18.aprīlī un nozīmēta izskatīšanai 2.maijā. Sakarā ar visu liecinieku neierašanos tiesas sēde nozīmēta uz 20.maiju un 28.maijā ir sastādīts spriedums. Apgabaltiesa nekonstatē, ka tiesa būtu vilcinājusies ar lietas nozīmēšanu izskatīšanai un ar lietas izskatīšanu pēc būtības. Vienlaikus apgabaltiesa konstatē, ka lietas izskatīšanas laikā bija jau zināms Satversmes tiesas 2018.gada 14.decembra spriedums, uz kuru vairākkārt šajā lietā ir atsaucies pieteicēja pārstāvis. Tādējādi apgabaltiesa uzskata, ka, ņemot vērā, ka pieteicēju Kurzemes rajona tiesā pārstāvēja aizstāvis /pers. O/, kurš ir specializējies tieši administratīvo pārkāpumu lietās ceļu satiksmē un ilgstoši aizstāv šāda veida lietās pie administratīvās atbildības sauktās personas, viņam bija zināms, kā pieteicējam bija jārīkojas un kādas darbības jāveic, lai pieteicējs tiesvedības laikā atgūtu izņemto transportlīdzekli. No pieteicēja paskaidrojumiem apgabaltiesas tiesas sēdē un Tiesu informatīvās sistēmas neizriet, ka pieteicējs vai viņa aizstāvis ir vērsies tiesā ar lūgumu (iesniegumu) par izņemtā transportlīdzekļa atdošanu pieteicējam, lai samazinātu pieteicējam glabāšanas izdevumus. Tāpat no Kurzemes rajona tiesas sprieduma redzams, ka tiesai netika norādīti vai izteikti iebildumi par transportlīdzekļa izņemšanas nepieciešamību un pamatotību, kā arī glabāšanas ilgumu un turēšanu valsts rīcībā, lai gan minētā tiesvedība notika jau pēc Satversmes tiesas 2018.gada 14.decembra sprieduma. Tādējādi pieteicējam bija visas iespējas tiesvedības laikā atgūt izņemto transportlīdzekli, lai tādā veidā samazinātu glabāšanas izdevumus. Tā kā pieteicējs nebija tiesvedības laikā samaksājis naudas sodu 1400 *euro*, Kurzemes rajona tiesai nebija pamata lemt par izņemtā transportlīdzekļa atdošanu pieteicējam. No Tiesu informatīvās sistēmas izriet, ka pieteicējs naudas sodu ir samaksājis pēc Kurzemes apgabaltiesas 2019.gada 13.septembra sprieduma.

No pieteicēja paskaidrojumiem apgabaltiesas tiesas sēdē izriet, ka pieteicējs ir koncentrējies uz administratīvo

pārkāpuma lietu pēc būtības un gaidījis tiesas lēmumu nevis uz izņemtā transportlīdzekļa atgūšanu. Tādējādi apgabaltiesa secina, ka pieteicējs un viņa aizstāvis visdrīzāk ir izvērtējuši sekas, kādas iestāsies, ja pieteicējs un viņa aizstāvis nerisinās jautājumu par izņemtā transportlīdzekļa atgūšanu. Turklāt no lietas materiāliem izriet, ka pieteicējs ir bijušais policijas darbinieks, līdz ar to apgabaltiesa uzskata, ka pieteicējam vēl jo vairāk un visticamāk bija zināms, kādas darbības ir jāveic un kādas sekas iestāsies, ja nerīkosies. Tādējādi ir nekorekti pārmest iestādēm, ka tās nav pēc savas iniciatīvas lēmušas par izņemtā transportlīdzekļa atdošanu pieteicējam, ja pieteicējs un viņa ar aizstāvis nav neko darījuši, lai atgūtu transportlīdzekli.

[18] Tālāk apgabaltiesa konstatē, ka aģentūra 2019.gada 19.jūnijā pieteicējam paziņojuma veidā ir darījusi zināmu, ka tās rīcībā ir informācija (no 2019.gada 17.jūnija) par Kurzemes rajona tiesas 2019.gada 28.maija spriedumu, ar kuru pieteicējs ir atzīts par vainīgu, un par izņemtā transportlīdzekļa atdošanu īpašniekam, likumīgajam turētājam vai īpašnieka pilnvarotajai personai pēc piemērotā naudas soda nomaksas. Pieteicējam ir izskaidrots tostarp, kādi dokumenti ir iesniedzami aģentūrā izņemtās mantas saņemšanai, lūdz steidzami vērsties aģentūrā par transportlīdzekļa atdošanu. Savukārt, ja nevēlas saņemt izņemto transportlīdzekli, lūdz vērsties aģentūrā ar iesniegumu par atteikšanos no transportlīdzekļa. Paskaidrots, ka, ja persona, transportlīdzekli neizņem, aģentūra to realizē vai iznīcina. Lūgts nekavējoties informēt aģentūru par apstākļiem, kas apturētu transportlīdzekļa realizāciju vai iznīcināšanu. Pieteicējam izskaidrots, ka saskaņā ar noteikumu Nr.1098 77.punktu, persona, kurai administratīvā pārkāpuma lietā piemērots sods, sedz izdevumus, kas radušies ar administratīvā pārkāpuma lietā izņemtās mantas nodošanu glabāšanā, glabāšanu un iznīcināšanu.

Pielikumā aģentūra nosūtījusi pieteicējam iesniegumu par izņemtā transportlīdzekļa atdošanu, kurā ir norādīti dokumenti, kuri pieteicējam jāiesniedz, lai atdotu izņemto transportlīdzekli.

Vienlaikus šāds paziņojums ar pielikumu tika nosūtīts arī transportlīdzekļa īpašniekam /pers. P/.

Minētais paziņojums apgabaltiesas ieskatā liecina, ka pieteicējs nav risinājis jautājumu par izņemtā transportlīdzekļa atgūšanu, kā tas būtu jādara saskaņā ar Kurzemes rajona tiesas 2019.gada 28.maija sprieduma rezolutīvo daļu un noteikts noteikumu Nr.1078 30.punktā, tādēļ aģentūra saskaņā ar minēto noteikumu 32.punktu sastādījusi 2019.gada 19.jūnija paziņojumu ar norādēm, kā pieteicējam jārīkojas, lai atgūtu transportlīdzekli un kādas sekas iestāsies, ja tas netiks izņemts.

Sakarā minēto paziņojumu pieteicējs 2019.gada 21.jūnijā vērsies aģentūrā ar iesniegumu, kurā ir norādījis, ka nav transportlīdzekļa īpašnieks un nezina kam tas pieder. Līdz ar to nevar veikt nekādas darbības, lai transportlīdzekli izņemtu no stāvlaukuma, kā arī nezina, kam jāmaksā naudas sods.

Savukārt /pers. P/ nav atsaucies uz aģentūras paziņojumu, kas apgabaltiesas ieskatā visticamāk nozīmē, ka pieteicējs ar minēto personu darbojas saskaņoti. Apgabaltiesa nepiešķir ticamību pieteicēja iesniegumā norādītajam, ka pieteicējs nezina, kam transportlīdzeklis pieder, jo pieteicējs nav sniedzis loģisku izskaidrojumu, kā transportlīdzeklis nonāca pieteicēja rīcībā. Tāpat apgabaltiesa nepiešķir ticamību arī apgabaltiesas tiesas sēdē pieteicēja norādītajam, ka viņš nepazīst /pers. P/, nezina, kam transportlīdzeklis pieder, kā arī vēlākai norādei uz māsas draudzeni, kura ir iegādājusies transportlīdzekli, bet nav nokārtojusi pirkšanas dokumentus.

[19] Izvērtējot aģentūras paziņojuma saturu un noteikumu Nr.1098 regulējumu, apgabaltiesa uzskata, ka aģentūra pēc Kurzemes rajona tiesas 28.maija sprieduma ar izņemto transportlīdzekli rīkojās atbilstoši tiesību normās noteiktajam un veica visas normatīvajos aktos noteiktās procesuālās darbības, lai nepalielinātu glabāšanas izdevumus.

Proti, Kurzemes rajona tiesas spriedums par rīcību ar izņemto mantu pieņemts 2019.gada 28.maijā. Saskaņā ar minēto noteikumu 30.un 40.punktu transportlīdzeklis mēneša laikā bija jāpārņem pieteicējam vai īpašniekiem, pretējā gadījumā transportlīdzeklis tiek realizēts vai iznīcināts. Tā kā pieteicējs pēc sprieduma pieņemšanas nebija rīkojies (samaksājis sodu un izņēmis transportlīdzekli), aģentūra 2019.gada 19.jūnijā informēja pieteicēju un izņemtā transportlīdzekļa īpašnieku par iespēju saņemt transportlīdzekli un par sekām, kādas iestāsies, ja tas netiks izņemts. Lai aizsargātu šo personas tiesības, noteiktu laiku aģentūra gaidīja informāciju no minētajām personām. Tā kā transportlīdzekļa īpašnieks nebija vērsies aģentūrā ar iesniegumu par transportlīdzekļa atdošanu vai atteikšanos no tā, transportlīdzeklis 2019.gada 25.jūlijā tika realizēts.

Tādējādi apgabaltiesa nekonstatē, ka aģentūra nesamērīgi ilgi glabāja transportlīdzekli.

[20] Ar pirmās instances tiesas spriedumu izskatāmajā lietā nolemts daļēji apmierināt pieteicēja pieteikumu. Tādējādi kopējais pieteicējai noteiktais transportlīdzekļa glabāšanas izdevumu apmērs ir 1016,94 *euro*. Daļa no minētās summas (396,40 *euro*) ir transportlīdzekļa pārvietošanas izdevumi, bet transportlīdzekļa glabāšanas izdevumi ir 620,54 *euro*.

Vērtējot glabāšanas izdevumu apmēru saistībā ar pieteicēja mantisko stāvokli, apgabaltiesa konstatē, ka atbilstoši Kodeksa 257.panta astotajai daļai, ja persona ir trūcīga vai maznodrošināta, izdevumus, kas radušies sakarā ar administratīvā pārkāpuma lietā izņemtās mantas un dokumentu nodošanu glabāšanā, glabāšanu un iznīcināšanu, sedz no valsts līdzekļiem. Pieteicējs ne vienā administratīvā procesa stadijā (ne iesniegumā aģentūrai, ne pieteikumā tiesai, ne paskaidrojumos, ne apelācijas sūdzībā) nav iesniedzis dokumentus, kas apliecinātu, ka viņš būtu atbrīvojams no šo izdevumu segšanas. Tāpat pieteicējs nav arī norādījis, ka minēto izdevumu segšana nav iespējama vai ir apgrūtināta viņa mantiskā stāvokļa dēļ. Pieteicējs arī nav norādījis, ka glabāšanas izdevumi ir nesamērīgi pieteicēja mantiskā stāvokļa dēļ. No Kurzemes rajona tiesas 2019.gada 28.maija sprieduma izriet, ka viņam ir pastāvīga dzīvesvieta un ka viņš strādā. Arī Administratīvās apgabaltiesas tiesas sēdē pieteicējs paskaidroja, ka viņš savā uzņēmumā ir valdes priekšsēdētājs. Savukārt no Valsts zemes dienesta reģistra datiem izriet, ka pieteicējam pieder dzīvokļa īpašums un vairāki nekustamie īpašumi.

Ņemot vērā minēto, apgabaltiesai nav pamata uzskatīt, ka transportlīdzekļa kopējais izdevumu apmērs ir nesamērīgs pieteicēja mantiskajam stāvoklim.

[21] Ņemot vērā konstatēto, apgabaltiesa uzskata, ka transportlīdzeklis tika izņemts un glabāts pamatoti un tā rezultātā radušies zaudējumi ir samērīgi. Tāpat apgabaltiesa nekonstatē, ka transportlīdzeklis glabāts nesamērīgi ilgi vai nepamatoti.

Apgabaltiesa uzskata, ka pieteicēja bezdarbība saistībā ar izņemtā transportlīdzekļa atgūšanu faktiski liecina, ka pieteicējam nebija mērķis izņemto transportlīdzekli atgūt, bet gan izvairīties no soda. Tādējādi ir nekorekti pārmest valsts iestādēm, ka tās nepamatoti ilgi ir glabājušas izņemto transportlīdzekli un izdevumu nesamērīgumu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda

noraidīt /pers. C/ pieteikumu par Nodrošinājuma valsts aģentūras 2019.gada 27.decembra lēmuma Nr.1.3.2-02/8856 atcelšanu daļā, ar kuru uzlikts pienākums segt izņemtā transportlīdzekļa izdevumus 1016,96 *euro* apmērā.

Spriedumu var pārsūdzēt Senāta Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesnese referente S.Kanenberga

Tiesneses I.Juhņeviča-Knoka

I.Meldere